

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Divvm Hiob Brevissima, Iohannis Bvgenhagij Pomerani
Scholia, quibus ueteris tralationis nubila dispelluntur**

Bugenhagen, Johannes

Argentorati

VD16 B 9326

Capvt I. Vir erat in terra Hus no[m]i[n]e Hiob. Et De terra & cognatio[n]e
Hiob.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36500

ANNOTATA

TIONES IO. BVGEN. PO

MERANI IN HIOB.

REDO HIOB ANTE legem fuisse, sed non laboro, quocunque loco & tempore fuerit. Nos ea libenter ignorabimus, quæ spiritus nos uoluerit ignorare, nihil ad pietatem pertinentia.

Meditemur ea diligenter, quæ aperte ad consolationem nostri scripta sunt, Vt, quod fuerit Hiob simplex, rectus, &c.

CAPVT 1.

Vir erat in terra Hus noie Hiob. Et

Genesis. 22. Melcha peperit ipsi Nachor Hus primogenitum, & Bus secundum, à quibus terræ cognominatae sunt. Vnde Hiob. 32. Helin Busites dicitur. Hinc putatur Hiob ex fratre Abraham Nachor descendisse. Sunt qui putant eum esse Iobat, de quo Gene. 36. quasi similia sint, quum tamen Hiob ab I incipiat, Iobat uero à 7.

Simplex) id est, omnia deo committens. Et agens
A 2 intene

Simplex

A N N O T A T.

Rectus

in tenebris) Sic Abraham sequebatur deum nesciens quod
aret. Rectus. i. non solum tribuens unicuique suum,
sed & egenis succurrens, & omnibus omnia factus, ut
uidebis. Quod autem sequitur, & timens etc.) expositio
est precedentium. Natiq; sunt ei etc.) Gloriam &
diuitias ipsius Hiob primū describit, ut cognoscas uir-
tutem patientiæ eius in aduersis sequutura. Inter om-
nes orientales) s. terræ Iudææ. Nam sic scriptura de-
scribit loca respiciendo Iudæam. Cumq; in orbem
transissent dies) .i. reuoluti essent dies. Sanctificabat
illos) Hic uides pietatem Hiob, q; timuit deum non so-

Sanctum lum in se, sed etiā in filiis. Sanctum enim dicitur, quod
quid. ab usu prophano separatum, soli domino consecratur.
Sanctificabat ergo, id est, deo purificabat, mittens san-
cta monita per nuncios ad eos, et offerens holocausta.

Sanctifi- Per singulos).i. singulatim uel p. singulis. Nos san-
care. ctificamus quoq; , si quos uidemus aut timemus pecca-
re, sanctis doctrinis monemus. Sic Christus Iohan. 17.

Offerre Pater sanctifica eos. Et quum in occulto pro eis quoq;
holocau oramus, quod est holocaustum pro eis offerre. Dice-
stum. bat enim) id est, cogitabat secum in corde. Ne forte)
s. timeo. Benedixerint) pro maledixerint. Sic inueni-
mus quandoq; , & uidemus uulgatū fuisse, ut contra-
rio uerbo uitaretur blasphemia dei. Vide 3. Reg. 21. Sic
postea dixit uxor Hiob: Benedic deo etc. Ne forte
benedixerint Deo in cordibus suis) Etiam si à uerbis
& factis

& factis abstinuerint. Quadam autē die quū uenif-
 sent filij dei) Filios dei angelos intelligo, qui assistunt
 corā domino. Iuxta illud Danielis: Millia milliū mini- Daniel. 7.
 strabant ei, & decies millies centena millia assiste-
 bant ei. Fuit inter eos etiā satan) Et ipse quoq; nūcius dei
 est, ut in Psalmo. Immissiones per angelos malos. Et Psal. 77.
 Apoc. 12. Proiectus est accusator etc. Hic nota adagiū,
 Et Satan inter filios dei. Solet enim ferē turbator paās
 uel homo uel diabolus adesse, ubi adsunt in conspectu
 dei filij dei, id est pacifici. Matth. 5. Circuiui terram. 1.
 Petri. 5. Estote sobrij & uigilate, quia aduersarius ue-
 ster diabolus etc. Nunquid frustra Hiob tim.) Facile
 est timere & colere deū, dum interim Deus tanta dat.
 Sicut filij Israēl in deserto laudauerūt deū tanta gloria
 liberati in mari rubro, sed cito recesserūt à deo, ut &
 saepe aliās. Vide Psal. 105. Operibus manuū eius be-
 nedixisti) id est, quicquid facit Hiob tu prosperū red-
 dis. Sed extende paululū manum) Aduerte impieta-
 tem diaboli, qui nititur deum ostendere mendacē sicut
 ab initio. Hoc imitantur oēs impij, id est, qui non cre-
 dunt deo. Diligenter notandū, quod dicit: Extende tu
 etc. quū tamen ipse sit percussurus Hiob. Sic & Hiob
 postea loquitur: Dominus dedit, dominus abstulit.
 Non dicit diabolus abstulit. Item, manus domini tetigit
 me, non dicit, diaboli. Opus enim dei est, etiamsi diabo-
 lus percutiat pios. Et propterea hanc gloriam dant

A 3 deo in

A N N O T A T.

deo in aduersis. Nisi in faciem benedixerit tibi) Imperfecta quidem, sed uidetur oratio esse imprecantis sibi. ut subaudias, disperiam, uel simile, uidebis tum.

Tantum in eum ne extendas manum tuam) Vide q̄ diabolus nō possit plus quā à deo permittitur. Quid ergo timemus? Sabei) Arabes. Ignis dei cecidit è caelo) Hic uides quod possit etiam in aëre operari diabolus & ignem demittere. Chaldei) Babylonij sunt. Nota quod simul omnibus calamitatibus obruit uirū sanctum ut à statione sancta deiiciat. Mittit quoq; nuncios simul ferè, ne quid horum ignoretur. Non enim tam gaudebat diabolus perdidisse quæ erant Hiob, quā nitebatur inducere eum, ut in faciem ipsi Deo malediceret & blasphemaret. id quod nunquam est affecutus, ut uerax Deus, diabolus mendax inueniretur. Item, ut nihil suæ calliditatis omittcret, seruauit ipsi Hiob uxorem, non in solatium, sed in doloris augmentum, ut uides. Et præterea amicos quoq; qui ad consolandum uenerant, subuertit. Nudus egressus sum de utero) Nudus, non solum sine uestimento, sed etiam sine possessionibus. Reuertar illuc) s. unde ueni, hoc est in terram. Gen. 3. Puluis es & in puluerem reuerteris. In Psal. 145. Exhibit spiritus eius & reuertetur in terrā suam. Dominus dedit, dominus abstulit) Hiob non maledicit diabolo, sed benedicit deo. In omnibus his) s. præmissis. Hoc dicit scriptura, & in secundo

eundo capite repetit, quasi aliud dictura capite tertio.

CAPVT II.

Factum est autē cum quadam die.

Et adhuc retinens innocentiam) Postquam omnia amisit. q. d. iam apparet maior innocentia. Antea uidebatur me honorare propter ea quæ dederam, iam oīa ablata sunt &c. Vt affligerē eum frustra) Frustra dicit, quia non est inuentū in Hiob quod quærebatur à diabolo, scilicet ut malediceret deo, sed adhuc retinet innocentiam. Alioqui non frustra percūssus est, Deus enim nihil facit frustra, nempe ut haberemus exemplū patientiæ eius, & exemplum gratias agentis in aduersis. Pellem pro pelle) Adagiū: pellem s. alterius, pro pelle s. sua. Dabit homo) .i. non interim curabit dum alij tanguntur, dum ipse non tangatur. Anima) uita.

Benedicat) pro maledicat. Ecce in manu tua est. i. do tibi potestatem. Veruntamen animā illius serua) id est, ne occidas eum. Testa) non linteo. Sedens in sterquilinio) id est, fimo, stabulo. Aduerte quod simpli- citas quæ coram deo est innocentia, sicut uides in præ simpli- missis, coram mundo est stulticia. Hinc uocabulū sim- plicitas & simplex, pro stulticia & stulto sepe in scri- citas. pturis accipitur. Dixit autem illi uxor sua) Aduerte stulticiā huius uxoris, quæ, quamuis intellexit Hiob seruari à domino, eo qd' gratias ageret deo, tamē hoc

A 4 ipsum